

عوامل رفع اسم :

۱. فاعلیت
۲. نائب فاعل بودن
۳. مبتداء بودن
۴. خبر بودن

مبتداء :

مبتداء بر دو قسم است :

۱. **اسمی** : مُسْنَدٌ إِلَيْهِ و مجرد از عوامل لفظیه است زیرا عامل در مبتدای اسمی **معنوی** است نه لفظی؛ مانند :
زَيْدٌ قَائِمٌ. البتّه ممکن است بر سر مبتداء عامل زائد در آید؛ مانند : **بِحَسْبِكَ دِرْهَمٌ**.
۲. **مبتداء وصفی** : وصفی است مُسْنَدٌ که بعد از نفی یا استفهام قرار می گیرد و اسم ظاهر یا ضمیر منفصل بعد از خود را رفع می دهد؛ مانند : **أَ رَاغِبٌ أَنْتَ؟** که **رَاغِبٌ** اسم فاعل و وصف است و بعد از استفهام آمده است و ضمیر منفصل بعدش را رفع داده است.

خبر :

رکن دیگر جمله ی اسمیه، **خبر** است و آن اسمی است مُسْنَدٌ که مجرد از عوامل لفظیه است و به همراه مبتداء مفید فائده می باشد یعنی مکمل مبتداء است؛ بنابر این برای تشکیل کلام عامل در خبر هم **معنوی** است.

اقسام خبر :

۱. **خبر مفرد**؛ مانند : **عَلِيٌّ عَادِلٌ**.
۲. **خبر جمله**؛ مانند : **عَلِيٌّ ذَهَبَ**؛ که **ذَهَبَ** فعل و ضمیر (**هُوَ**) فاعلش؛ یک **جمله ی فعلیه** می باشند و خبر برای **عَلِيٌّ** و چون در محلّ خبر که مرفوع است قرار گرفته لذا **محلاً مرفوع** خواهد بود.